

Đông bộ giải pháp, linh hoạt trong phòng, trừ sâu bệnh hại lúa mùa

Trước tình hình sâu đục thân hai chấm, sâu cuốn lá nhỏ tiếp tục vũ hóa trên đồng ruộng, bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh bạc lá lúa có nguy cơ gây hại, ngành nông nghiệp phân công cán bộ tăng cường về cơ sở chỉ đạo, hướng dẫn nông dân các biện pháp phòng, trừ sâu bệnh hại lúa mùa.

Cán bộ Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật kiểm tra mật độ sâu bệnh hại trên đồng ruộng.

Vu mùa năm 2024, ngay khi bước vào gieo cấy, nông dân gặp nhiều khó khăn do mưa to bất thường và kéo dài. Nhiều diện tích vừa gieo cấy xong bị ngập, úng phải gieo cấy lại dẫn đến phân kỳ thành các trà lúa khác

nhau. Trong khi đó, theo dự báo của ngành chức năng, thời tiết những ngày tới tiếp tục diễn biến phức tạp, mưa nắng đan xen là điều kiện thuận lợi cho các đối tượng sâu bệnh xuất hiện, gây hại rải vụ, khó khăn trong công tác chỉ đạo phòng, trừ. Ông

Nguyễn Đức Thịnh, Trạm trưởng Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện Kiến Xương cho biết: Đợt phòng, trừ sâu bệnh từ ngày 23 - 26/8, huyện Kiến Xương phun được 10.300ha lúa mùa. Qua kiểm tra tình hình sâu bệnh thực tế trên

đồng ruộng ngày 29/8, tỷ lệ sâu chết đạt trên 90%; những diện tích xanh non chưa phun, cây muện mật độ trũng và sâu non tuổi trung bình từ 10 - 15 con/m², cá biệt nơi cao 30 - 40 con/m². Sâu đục thân hai chấm trưởng thành liên tục ra rải rác, gây bông bạc cho những diện tích lúa trổ trước ngày 10/9 ở một số xã... Để hạn chế sâu bệnh gây hại, Trạm có thông báo tới các địa phương, phát động đợt phòng, trừ sâu đục thân hai chấm từ ngày 4 - 7/9 cho diện tích lúa trổ trước ngày 10/9, một số diện tích ở các xã có nguồn sâu đục thân cao: Tây Sơn, An Bình, Bình Nguyên, Vũ Lễ, Vũ Thăng, Vũ Hòa, Vũ Trung, Quang Lịch, thị trấn Kiến Xương... Để nghị HTX DVNN kết hợp với cán bộ tăng cường khoanh vùng phun trừ, không phun thuốc tràn lan gây lãng phí và ô nhiễm môi trường.

Tại huyện Tiên Hải, sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân hai chấm tuy mật độ không cao nhưng phân bố không

đều. Bà Phạm Thị Vui, Trạm trưởng Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện cho biết: Dự kiến, lúa mùa của huyện Tiên Hải trổ bông tập trung từ 10 - 20/9, diện tích cây muện trổ bông sau ngày 20/9. Qua điều tra trên đồng ruộng, trưởng thành sâu cuốn lá nhỏ lúa gối ra rõ trên đồng ruộng từ cuối tháng 8, sâu non nở rộ từ cuối tháng 8 đến ngày 5/9, phân bố không đồng đều, mật độ cao tập trung trên diện tích lúa xanh tốt bộ lá rậm rạp có nguồn sâu cao. Sâu non lúa gối gây hại trực tiếp là công năng, lá đồng của lúa mùa, nếu không tổ chức phòng, trừ tốt sẽ gây trắng lá ảnh hưởng đến năng suất lúa mùa. Ngoài ra, sâu non đục thân hai chấm lúa 5 nở từ ngày 20/8 - 10/9 gây bông bạc cho trà lúa trổ bông trước ngày 10/9 của một số vùng có nguồn sâu cao tại các xã: Đông Xuyên, Đông Trà, thị trấn Tiên Hải, An Ninh, Phương Công, Văn Trường. Nếu không phòng, trừ tốt, sâu đục thân hai chấm sẽ gây hại trực tiếp đến năng suất lúa mùa. Do đó, Trạm tham mưu UBND huyện phát động chiến dịch phun thuốc phòng, trừ sâu cuốn lá nhỏ cho diện tích lúa mùa trổ bông sau ngày 5/9, nơi có mật độ sâu từ 20 con/m² trở lên, kết hợp trừ sâu đục thân hai chấm, rầy các loại có mật độ từ 1.000 con/m² trở lên. Cán bộ kỹ thuật không có ngày nghỉ lễ, tăng cường xuống cơ sở tuyên truyền, đơn đốc, hướng dẫn kỹ thuật phòng, trừ để bảo vệ lúa mùa.

Từ ngày 21 - 26/8, các địa phương trong tỉnh đã tổ chức triển khai phòng, trừ sâu bệnh bảo vệ lúa mùa. Trong thời gian này có các ngày có mưa, song cơ bản các diện tích lúa mùa đã được nông dân phun bảo đảm kỹ thuật, hiệu quả phòng, trừ. Tuy nhiên, một bộ phận trưởng thành sâu đục thân hai chấm, sâu cuốn lá nhỏ vẫn tiếp tục vũ hóa trên đồng ruộng, bổ sung trứng và sâu non gây bông bạc cho trà lúa mùa trổ bông trước ngày 10/9 ở vùng có mật độ sâu cao của các huyện phía Bắc tỉnh, gây trắng lá đồng cho trà lúa trổ sau 15/9 của các huyện phía Nam tỉnh; bệnh đạo ôn cổ bông có nguy cơ gây hại trên giống lúa nhiễm bệnh, thời điểm lúa trổ gặp mưa, đêm và sáng có sương, nhiệt độ xuống

thấp; bệnh bạc lá lúa phát sinh trên các khu ruộng trũng, thừa dinh dưỡng... Bà Nguyễn Thị Nga, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho biết: Để bảo đảm năng suất, sản lượng lúa mùa, ngành nông nghiệp đề nghị các địa phương tiếp tục chỉ đạo, hướng dẫn nông dân phòng, trừ sâu bệnh. Các huyện: Hưng Hà, Đông Hưng, Quỳnh Phụ, Thái Thụy, Vũ Thư tập trung phòng, trừ sâu đục thân hai chấm cho diện tích trổ bông trước ngày 10/9, phun vào giai đoạn lúa thấp thò trổ. Khu vực thành phố lúa cơ bản trổ bông sau ngày 10/9, song mật độ sâu đục thân hai chấm cao nên phải phun giai đoạn này để bảo vệ đồng. Các huyện: Tiên Hải, Kiến Xương, các xã khu Nam của huyện

Thái Thụy phòng, trừ sâu cuốn lá nhỏ từ ngày 2 - 6/9 ở những nơi có mật độ sâu non từ 20 con/m² trở lên, tập trung trên trà lúa trổ bông sau ngày 15/9. Các giống lúa nhiễm bệnh đạo ôn cổ bông như BC15, TBR225, Q5, nếp... ở thời điểm lúa trổ bông gặp mưa, gặp sương khí lạnh phải được phun phòng bệnh đạo ôn cổ bông.

Ngành chuyên môn, các địa phương đang nỗ lực triển khai các biện pháp chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh hại phù hợp với điều kiện sản xuất và thực trạng sinh trưởng, phát triển của lúa để bảo đảm hơn 74.000ha lúa mùa sẽ sinh trưởng tốt, an toàn, tạo tiền đề giành vụ lúa mùa thành lợi.

NGÂN HUYN

Ngành nông nghiệp đề nghị các địa phương tăng cường thanh tra, kiểm tra hoạt động kinh doanh thuốc bảo vệ thực vật.

Hiệu quả mô hình nuôi ngan Pháp theo hướng an toàn sinh học

Trung tâm Khuyến nông tổ chức nghiệm thu ngan tại các hộ tham gia mô hình.

Nuôi ngan thương phẩm áp dụng các biện pháp chăn nuôi an toàn sinh học (ATSH) được Trung tâm Khuyến nông triển khai tại một số hộ chăn nuôi trên địa bàn huyện Vũ Thư, Kiến Xương. Qua tổng kết, đánh giá, mô hình cho kết quả khả quan, không chỉ tạo ra sản phẩm chất lượng, đem lại thu nhập ổn định cho người chăn nuôi mà còn giảm thiểu ô nhiễm môi trường. Đây là hướng đi mới mở ra nhiều triển vọng cho người chăn nuôi trên địa bàn tỉnh.

Với kinh nghiệm chăn nuôi gia cầm nhiều năm, ông Bùi Văn Dư, thôn 1, xã Vũ Hòa (Kiến Xương) mạnh dạn nuôi thử nghiệm 1.500 con ngan Pháp thương phẩm giống R71. Đây là giống ngan có nhiều đặc tính ưu việt như: thời gian nuôi ngắn, tăng trọng nhanh, trọng lượng to, thịt ngon, ngọt, thơm, phù hợp với thị hiếu của người tiêu dùng. Sau gần 3 tháng nuôi, ông Dư xuất bán hơn 5.100kg, thu về hơn 300

triệu đồng. Ông cho biết: Tham gia mô hình, chúng tôi được tập huấn kiến thức, kỹ thuật chăn nuôi theo hướng ATSH, sử dụng thuốc thú y, vắc-xin đầy đủ theo nguyên tắc "4 đúng" nên đạt hiệu quả phòng ngừa bệnh cao. Cán đối thu - chi, sau 3 tháng nuôi gia đình tôi thu lãi khoảng 43 triệu đồng.

Ngan là vật nuôi được nhiều hộ chăn nuôi lựa chọn để phát triển kinh tế nhờ thời gian nuôi ngắn và thu nhập ổn định. Tuy nhiên, các hộ chưa chú trọng lựa chọn con giống bảo đảm chất lượng, chăn nuôi chủ yếu dựa vào kinh nghiệm nên hiệu quả kinh tế không cao. Ông Nguyễn Văn Đình, Phó Giám đốc Trung tâm Khuyến nông Thái Bình cho biết: Chăn nuôi nói chung, chăn nuôi gia cầm nói riêng đang gặp nhiều khó khăn như giá con giống, thức ăn ở mức cao; giá bán sản phẩm, đầu ra không ổn định; ảnh hưởng của biến đổi khí hậu, dịch bệnh diễn biến phức tạp...

Để phát triển chăn nuôi hiệu quả, bền vững cần nhân rộng các mô hình sản xuất ATSH, trong đó người chăn nuôi kiểm soát được con giống, thức ăn, thuốc thú y, quản lý được quy trình chăn nuôi, từ đó ổn định sản xuất thông qua hợp đồng liên kết tiêu thụ sản phẩm. Do đó, từ tháng 4 - 8/2024, Trung tâm Khuyến nông đã thực hiện mô hình nuôi ngan Pháp R71 thương phẩm ATSH gắn với liên kết tiêu thụ sản phẩm tại 4 hộ chăn nuôi thuộc các xã: Vũ Hòa (Kiến Xương), Vũ Tiến (Vũ Thư) với quy mô 3.400 con. Trong đó, mô hình hỗ trợ 1.700 con giống và một phần kinh phí mua thức ăn, vắc-xin phòng bệnh và một số vật tư đầu vào khác; tập huấn, chuyển giao kỹ thuật chăn nuôi ngan theo hướng ATSH cho người chăn nuôi; hỗ trợ liên kết, tiêu thụ sản phẩm. Áp dụng quy trình chăn nuôi theo đúng hướng dẫn kỹ thuật về ATSH, sau gần 3 tháng nuôi, tỷ lệ sống của đàn ngan Pháp đạt 95,3%, trọng lượng trung

binh đạt 3,5kg/con. Với giá bán 62.000 đồng/kg, mô hình cho thu lãi gần 90 triệu đồng.

Không chỉ mang lại hiệu quả kinh tế, tạo ra sản phẩm chất lượng, mô hình đã giúp bà con chuyển đổi nhận thức, tập quán chăn nuôi. Các hộ dân tham gia mô hình đều nhận thấy muốn nâng cao hiệu quả chăn nuôi, ngoài việc đầu tư chuồng trại, chú trọng con giống, thì cần phải tuân thủ nghiêm ngặt các quy trình chăm sóc con nuôi theo đúng kỹ thuật, từ đó tạo sức lan tỏa đối với các hộ chăn nuôi khác.

Ông Trần Quý Hưng, xã Vũ Tiến (Vũ Thư) cho biết: Trước đây, gia đình tôi thường nuôi ngan nhưng nguồn giống mua qua thương lái, cơ sở ấp nở, không có xuất xứ rõ ràng, bảo đảm và kỹ thuật nuôi theo kinh nghiệm nên ngan hay bị bệnh, rụng lông, hiệu quả chăn nuôi thấp, có khi còn thua lỗ nếu gặp dịch bệnh. Năm nay, được sự hỗ trợ, hướng dẫn của Trung tâm Khuyến nông, tôi tham gia mô hình, được hướng dẫn kỹ thuật tận tình từ lựa chọn con giống, thức ăn, phòng ngừa dịch bệnh, vệ sinh tiêu độc khử trùng chuồng trại, ghi chép nhật ký... nên ngan phát triển tốt, tăng trọng nhanh, hạn chế các bệnh tiêu chảy, tụ huyết trùng, viêm gan... cho tỷ lệ sống cao hơn hẳn so với những năm trước.

Từ hiệu quả mô hình, Trung tâm Khuyến nông Thái Bình khuyến khích, hướng dẫn các hộ chăn nuôi nhân rộng mô hình, góp phần phát triển chăn nuôi bền vững, thực hiện Kế hoạch số 02/KH-UBND, ngày 7/1/2022 của UBND tỉnh về phát triển chăn nuôi giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030 trên địa bàn tỉnh.

LƯU NGÂN

Nằm trên địa bàn trung tâm huyện Vũ Thư, chợ Thắm là chợ dân sinh phục vụ nhu cầu tiêu dùng, trao đổi hàng hóa của hàng nghìn hộ dân thị trấn Vũ Thư và các xã lân cận. Tuy nhiên, do được đầu tư xây dựng từ lâu nhưng chưa được đầu tư nâng cấp, sửa chữa, đến nay, hạ tầng chợ Thắm đã xuống cấp, chật hẹp, không tương xứng với vị thế của chợ đô thị trung tâm huyện.

Chợ Thắm được xây dựng trên đất của xã Minh Quang, được UBND huyện Vũ Thư đầu tư xây dựng và giao cho UBND thị trấn Vũ Thư quản lý, khai thác, sử dụng cách đây gần 20 năm. Chợ Thắm có tổng diện tích 3.000m², thiết kế ở giữa là chợ, xung quanh được bao bọc bởi công trình trung tâm thương mại Vũ Thư, các ki-ốt và khu nhà ở dân cư của xã Minh Quang. Nếu chỉ tính riêng khu vực hàng quán kinh doanh trong chợ, diện tích của chợ chỉ đạt gần 1.000m², gồm 5 dãy hàng quán, kinh doanh thực phẩm tươi sống, dịch vụ ăn uống, vải vóc, tạp hóa... Cơ sở vật chất hạ tầng chợ hạn chế, diện tích chợ hẹp, trong khi đó, những năm gần đây, nhu cầu kinh doanh, buôn bán tại chợ của người dân tăng cao. Chợ hiện thu hút 245 hộ kinh doanh cố định, 106 hộ kinh doanh lưu động thường xuyên, 74 hộ kinh doanh lưu động không thường xuyên.

Hạ tầng chợ Thắm xuống cấp

Bà Nguyễn Thị Hương Nhài, chủ hộ kinh doanh thực phẩm tươi sống tại chợ Thắm chia sẻ: Các dãy hàng quán được lợp bằng mái tôn hoặc fibro xi măng đã lâu năm, xuống cấp gây thấm dột khi trời mưa, nóng khi mùa hè. Các dãy quầy hàng trong chợ do thiết kế, quy hoạch, xây dựng lạc hậu, không được đầu tư nâng cấp nên gây khó khăn, bất cập cho hộ kinh doanh. Chợ thường bị ngập lụt, không bảo đảm vệ sinh môi trường khi thời tiết mưa, ẩm.

"Hầu hết chợ nông thôn họp buổi sáng theo phiên, nhưng chợ Thắm họp buổi chiều hàng ngày, chợ lại ở trung tâm huyện nên lượng khách rất đông, hàng hóa tiêu thụ thuận lợi. Nông dân chúng tôi rất muốn mang nông sản của gia đình đến tiêu thụ tại chợ Thắm. Tuy nhiên, chợ quá chật hẹp, chúng tôi rất khó cạnh tranh để tìm được một chỗ ngồi bán hàng" - bà Nguyễn Thị Bưởi, xã Minh Quang, hộ kinh doanh lưu động không thường xuyên tại chợ Thắm cho biết.

Chị Phạm Thị Tuyết, tổ dân phố Minh Hưng, thị trấn Vũ Thư chia sẻ: Các hộ kinh doanh bày bán hàng

quán tràn lan, lấn chiếm tại các tuyến đường bao quanh chợ Thắm gây ùn tắc giao thông và các giờ cao điểm. Hạ tầng chợ xuống cấp nên cảm quan cho thấy vệ sinh môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm, nhất là khu hàng dịch vụ ăn uống tại chợ không bảo đảm.

Do được xây dựng từ lâu nhưng chưa được nâng cấp, sửa chữa, đến nay, kết cấu hạ tầng của chợ Thắm đã xuống cấp, hệ thống điện, nước, phòng cháy, chữa cháy, nhà quản lý chợ, khu vệ sinh... chưa bảo đảm theo quy định, gây ô nhiễm môi trường, mất mỹ quan, tiềm ẩn nhiều rủi ro, phức tạp trong công tác vệ sinh an toàn thực phẩm, phòng cháy, chữa cháy. Mật độ chợ hẹp, không đáp ứng đủ nhu cầu kinh doanh của tiểu thương. Tình trạng chợ cóc, chợ tạm ở khu vực lân cận quanh chợ gây mất an ninh trật tự, an toàn giao thông. Ông Bùi Ngọc Toàn, Chủ tịch UBND thị trấn Vũ Thư cho biết: Gần đây, chúng tôi đã nhận được nhiều ý kiến của cử tri thị trấn phản ánh, kiến nghị mong muốn đầu tư nâng cấp chợ Thắm. Mặc dù vậy, chợ Thắm do UBND huyện làm chủ đầu

tu xây dựng hạ tầng, UBND thị trấn được giao quản lý, khai thác chợ nhưng chỉ được phép sửa chữa một số hạng mục nhỏ của chợ. Chúng tôi đã đề xuất UBND huyện ban hành văn bản cụ thể giao cho UBND thị trấn quản lý, kinh doanh và khai thác chợ Thắm; bàn giao tài sản liên quan đến công trình hạ tầng chợ, địa điểm thuận lợi cho địa phương trong quá trình quản lý, sử dụng và nâng cấp, cải tạo, sửa chữa chợ. Khi hoàn tất các thủ tục, thị trấn sẽ tập trung huy động các nguồn lực để đầu tư xây dựng, cải tạo hạ tầng chợ hiện đại, bảo đảm vệ sinh môi trường, góp phần thực hiện tiêu chí số 3 xây dựng thị trấn Vũ Thư trở thành đô thị văn minh. Qua khảo sát, chợ Thắm hiện không có khả năng mở rộng diện tích nên về lâu dài chúng tôi kiến nghị để xuất huyện bố trí quỹ đất, quy hoạch chợ Thắm ra vị trí mới để đầu tư xây dựng hạ tầng chợ Thắm quy mô, đồng bộ, hiện đại, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người dân, góp phần thúc đẩy phát triển thương mại, dịch vụ, nâng cao thu nhập của người dân.

QUYNH LƯU

Lũe bạt lợp xup tại chợ Thắm.